

در صفحات دیگر می خوانیم

جاده قدیم و ترومای تجاوز / پرویز جاہد

ایمن زن حرف نمی زند / فاطمه واعظی پور

گفت و گو با مهدی فرشیدی سپهر

نجوای‌های دخترانه در گوش پدران

همه گونه‌های تنائری اجازه زیست بدهیم / شهرزاد قوامی

منیژه حکمت، لیلا ارشد و شهلا اعزازی در میزگرد «ایران»

بہ بہانہ اکران «جادہ قدیم» از پدیدہ تجاوز و تعدی می گویند

مسافران تنها در جاده مسدود خشونت

نرگس عاشوری

خبرنگار

رسه بر این باورند که سینمای اجتماعی پرقدترین ابزار برای ارائه واقعیات اجتماعی و آگاه‌سازی افراد از مضرات رفتارهای نامناسب و در نهایت بهبود روابط میان افراد جامعه است. از پیشرفت فعالان اجتماعی در حوزه‌های مختلف که تحت این نام شناخته می‌شود به نمونه‌های سینمایی تأثیرگذار در این حوزه استناد می‌کنند. معتقدند که سینمای اجتماعی که به تعبیر منیزه مومسن همیشه گل سرسبد سینمای ایران بوده است اگر چه این روزها با فرازها و فرودهای فراوان همراه است اما همچنان اثرگذار است حتی اگر موضوع مورد بحث آن زخم ناموس و تجاوزات جنسی باشد. لیلی ارشد (مددکار اجتماعی و مؤسس مرکز خانه خوشید و «شاهد غازی (جامعه شناس) به دفتر کار منیزه مومسن آمدند تا به پهنانه کارها» در جلسه «دیم» از همپایر فعالان و فیلمسازان اجتماعی در این باره بگویند. از نگاه آنها مادل در این مسیر همان پیام فیلم یعنی نه به پنهان کاری و فرهنگ سازی برای عبت کردن درباره این اتفاق است. اما گره گشایی از آن به به منابع پنهان فرهنگی عرفی و اجتماعی منبذ خودرشد است. مگر هرکس می‌تواند این ممکن است اگر: «هرکس احساس مسئولیت کند و حرف بزند آن وقت صدای بلند می‌شود و مسئولان اجتماعی و قانونگذار به فکر چاره می‌افتند.» اگر چه از فاصله ایجاد شده بین روه‌های مرجع و فعالان اجتماعی و سینماگران نگران هستند و می‌گویند به جزایر سد افتاده‌ای می‌مانند که در حال غرق شدن است اما همچنان امیدوارند کنار جوارم که باشند دیگر این جاده یکطرفه نمی‌ماند و می‌توان امید داشت که قربانیان امروز حسی به زندگی بازگردند.

شهر است و با توجه به شرایط آن امکان وقوع جرم در آن بیشتر نیز می‌باشد اما می‌توان این نکته را نیز در نظر گرفت که شاید تهرانی‌ها در گزارش دادن و پیگیری مصرتبر باشند. نکته‌ای که باید به آن توجه کرد این است که همان‌طور که آمار بالای درضات جنسی تا به حال چند اثر

سیاسی به این موضوع پرداخته اند؟ در اکثر مواردی که سعی در علت‌یابی تجاوزات امنیتی می‌کنند برای عوامل مانند فقر و عدم امکان فرد برای ازدواج نام می‌برند و نگاه متوجه عواملی است که باعث بروز رفتار شکاری شده است و حتی برخی به عنوان راهکار از ترویج ازدواج موقت نام می‌برند. اما کمتر به بحران زنان برای داشتن امنیت در شهر و همچنین نگاهی که زنان را تنها به صورت موجودی جنسی در نظر می‌گیرند توجه می‌شود. وجود چنین نگاهی که زنان را تنها برای رفع نیازهای جنسی در نظر می‌گیرد به متجاوز در کنار سایرین عوامل اجازه تعرض به زنان را می‌دهد. ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که جسد قابل توجهی از فروشنش، زنان جنس دوم و فروست و سیاه‌پوستان برای ارضای نیاز جنسی در نظر گرفته می‌شوند و معمولاً اگر شکایات و اعتراضاتی از آزار بیش از حد صورت گیرد این قربانی است که مورد سرزنش مطرح می‌شود. چرا درصورت نامناسب بیرون از خانه بوده یا به نوع پوشش و آرایش او ایراد گرفته می‌شود و معلوم برای ما مرتبط از فرد محدودیتی هم برای او ایجاد می‌کنند و بدین ترتیب فرد مجرم یا مزاحم در انجام رفتار خود مشکلی نخواهد داشت و قربانی دچار محدودیت می‌شود. در مورد تجاوزات جنسی نکته دیگری که وجود دارد نهمانکاری و ناهنجاری‌های روانی برای قربانی است که بر زندگی او تأثیر دارد.

حکمت (فیلساف): پیام دیگر آن
اجتماعی است که در قديم شاهد
چهار شهر و پدرش و شهر و هر
عظمت و طواف حيطه فردى مى
تصميم مى گيرند. به مئين خاطر
مى گيرد اين اتفاق را به لايه ها
پزند.

جالب است که در فیلم شکایت از
تیزتر از رسیدگی به شرایط روانی مینو
کس، نه مادر و نه دختر او سعی در
طه عاطفی با او نکردند.

خانواده باشد به عنوان فردی که آبروی خانواده را از بین برده در نظر گرفته می‌شود. در چنین شرایطی که قربانی مقصر است سکوت بهترین راه چاره در نظر گرفته می‌شود. اما تلاش کرد، تا تقصیر متوجه فرد متجاوز و نه قربانی گردد.

به:آموزش این که چگونه با رفتار کنیم ضروری است. البته چنین آموزشی ندیده‌اند و در این اجاره به فرد متخصص ضرورت دارد. گروه‌هایی که با چنین مواردی روبرو می‌شوند از نیروی انتظامی تا مقامات

بد در این زمینه آموزش ببینند. اگر هرکسی احساس مسئولیت بزند آن وقت صدایی بلند می شود اجتماعی و فکرتواندار بد فکر چاره صدایی بلند نشود اتفاقی نمی افتد.

واحد از نهاد حکومتی عادت کرده‌ایم که برای ما این که آشغال‌ها را زیر فرش بپاشیم تا در نهایت ما آشغال‌ها از صافهان ایران‌شهر به وجود بیاید. باز هم به هرنده که نگویید، نویسیبد، برخوردگرچه به قول خاتم اعزازی ما ۱۵۰ تنگی که از غرب به‌اشکال شکل گیری علیه طبیعت زیان ایجاد کرده ایم اما با فرصت‌های ایجاد شده درازی این وظیفه تک تک ماست که راجع به این اتفاق با زبان کنیم. «قدیم» که مردم تکریم از این ساده بان مردم این ماجرا را مطرح کنیم تا جامعه با آن ارتباط برقرار کنند. ۵۰۰ مورد پیام خصوصی راجع به این تجربه تکمیل کردند. استند. با مسایل بلند راجع به این بهت کنیم و آموزش بدهیم تا این بهت و قضاوت بیرون بیاییم، فرد قربانی نهایی این بار را تحمل کند و اتهام و سرزنش آن را هم بدرد بگیرد. یک مرتبه به‌میانور به ۲۰ درصد تجاوز در رسانه‌ها از افرادی که مورد تعرض بودند درخواست شد که اگر شکایتی کنند ما تنها سه نفر شکایت کردند. روند بار روانی دارد که آن سه نفر هم متن وکیل منصرف شدند.

فیزیک‌ی‌اش به هم ریخته است؛ از نظر جسمی آسیب دیده، از نظر عاطفی و روانی شکسته شده و از نظر اجتماعی و معنویتش از دست داده است و این ضربه‌ای سنگین برای کسی است که تا به حال مجبور بوده است. چنین فردی به رباط عصبی نیاز دارد اما یک زن ایرانی مسلمان عصبی با طرح این مسئله باز سنگین‌گردد و فضولت و ابرای خودش می‌خرد.

حکمت: بله و هر بار که منیب می‌خواهد خودش را بسازد یک تماس تلفنی یک برخورد، غلط اگرچه به نیت خیرخواهانه او را را در می‌آورد. خود یک فرد تمند نه نمی‌تواند به راحتی خود را بسازد کند.

ارشاد: همان طور که خانم اعزازی گفتند تعداد زیادی از این متعرض آشناست اما این موارد گزارش نمی شود. وقتی تعداد قربانیان زیاد می شود و مورد تجاوز ارتباط گسترده و پیچیده ای با شهر می یابد رسانه ای می شود. یکی از کاستی های

روانشناس و مشاور دارد اما خیلی از خانواده‌ها واقعاً نمی‌دانند که چه کار باید بکنند و به کجا باید پناه ببرند و یا این که پولش را ندارند. فردی که به او تعرض شده حداقل به دو سال مشاوره کارآموزانه نیاز دارد تا کمی اثرات آن کمتر شود و مشاوره کارآموزانه هزینه‌ای است. نوع و گشت‌مینو و این سواست که در دسترس نباشد. او شناس‌گناه است این که سعی می‌کند یکجورهای ذهن و روح و عواطفش را شست و شو دهد.

هم پیام فیلم و هم مباحث مطرح شده در این نشست تأکید بر رهپزی از پنهانکاری است، در عین حال که معتقدید صحبت کردن راجع به این ماجرا همچنان تابو است و هم برای خانواده سنتی و هم مدرن عواقبی در بر دارد. خانم حکمت از کدام بخش از جامعه ایرانی می‌توان انتظار این تابوشکنی را داشت.

حکمت: من فیلمساز برای طرح این
ماجرای ساخت «جاده قدیم» سال‌ها تحقیق
کردم و اگر چه به لحاظ مالی دست و بالم

من فیلمساز اجتماعی تنها منادم، چه کسی حامی و پشتیبان من است که بتوانم جریان‌سازی کنم؟ من مقدر صابیم را بلند می‌کنم و معترض شوم، برخی فکر می‌کنند دغدغه من فقط مسائل مادی است، من که فیلمم کمدی مسازم و چیران خسارت نمی‌کنم، اما من روانه در مقام تهیه‌کننده، «شاهزاده‌ها» و «مخواب‌ها» می‌بینم «ایستادن ممنوع» و «بهرزمن» را می‌خوانم. اما وقتی بعد از ۱۰ سال در کسوت کارگردان اجتماعی به سینما برگشته‌ام خودم را تنها می‌بینم که بهترین راهبرای گروه سرکوب هر چیران و صابلی در شهرمان نابودی گروه مرجع است. این گروه‌ها که تعطیل شوند نه بختی صورت می‌گیرد نه چنین میزگردهایی برگزار می‌شود و نه چیرانی برای حمایت از سینمای اجتماعی به وجود می‌آید. تمام این‌ها حلقه‌هایی است متصل به هم. برای پنهانکاری و جشن و شستن و نیدن به خونی که در پیکل چیران وارد جامعه شده

از راست به چپ منیژه حکمت، لیلیا ارشد و شهلا اعزازی

است. وودش هم به چشم خوமான می‌رود. و باز هم تک‌ما شهرنودان هستیم که در میان ما آبیای احساس مسئولیت می‌کنیم. اما آبیای که من می‌توانم فیلم بپذیرم یا بازاسم؟ من می‌دانم دیگر از پیش‌از برنی‌ایم، یک زمان اگر می‌توانم «زندان زنان» را می‌ساختم کلی گروه‌های مرجع بود که از فیلم حمایت کنند، بحث ایجاد کنند تا اتفاق خوبی رقم بخورد و حداقل مرکزی شکل بگیرد برای مشاوره دادن به آسپ‌دیدگان برای اتفاق. اما الان هیچ کسی نیست و فیلم‌ساز اجتماعی آنهاست، نه‌توانست.

خیلی باز نبود، فیلم را در بخش خصوصی و بدون هیچ حمایت دولتی ساختیم. فضای گفت‌وگوهای این فیلم می‌توانست به درون خانواده‌ها کشیده شود اما رسانه‌ها و گروه‌های مرجع مرتبط با زنان هیچ‌کس به حمایت از فیلم ندادند، ششگانه به خشونت و تجاوز جنسی را در انداز کرد و کسی آن را تبلیغ نکرد. هیچ‌کدام از ده‌های فرهنگی بدترین نوع ارکان را به فیلم من دادند. به نظر می‌رسد سیاست‌های منطقی ما طوری بنا شده است که سینمای اجتماعی قربانی شود و من این خطر را با دو نامه اعلام کردم. امروز

بزرگ در کشور ما این است که هیچ بانک اطلاعاتی برای آزرگران جنسی نداریم تا این که آزرگران جنسی دیگر از ارتباط با کودکان روزهی نداشته باشد. در حالی که اغلب آزرگران و زنانی که در قلمرو می‌دهد که چنین تجربه‌ای نداشته‌اند همین‌که آزرگران جنسی به این کشور می‌آیند، همان‌طور که از سر گرفته‌اند همه چیز زندگی‌اش به نیت می‌ریزد و دیگر هیچ چیز سر جایش نیست پس این از وظایف دولت‌هاست که فکری برای سلامت جامعه بکنند. ما نیازمند داشتن مشاوره‌های رایگان با گفتگوی مستقیم، خانواده‌میان توان مالی و شعور را دارد که او نیاز به